

[Elmquist.]

at bebrejde Bankerne i Øjeblikket, men jeg vil gerne have Lov til paa den Foranledning, som dette Forslags Behandling giver mig, fra denne Plads at udtale Haabet om, at Bankerne, saa snart der er en Mulighed derfor, lader den Nedsættelse af Indlaansrenten, som blev vedtaget i Juli sidste Aar, følge af en Nedsættelse af Udlaansrenten.

Det er de Bemærkninger, som jeg har ønsket at gøre i al Almindelighed angaaende Forslaget.

Som jeg begyndte med at nævne, tilsigter det en radikal Ændring af de nu gældende Regler, idet man i Virkeligheden vender helt om paa Forholdet. Hvilken Indflydelse Nyordningen vil faa paa Renteniveauet for Laan i fast Ejendom, er vanskeligt at sige. Nogen større Betydning tror jeg ikke, den vil faa, men jeg indrømmer, at den fastsætter klarere og fastere Rammer end den Lov, vi har nu.

Hvor Renten af Laan i fast Ejendom skal ligge fremtidig og nu, afhænger, som det er blevet sagt, af Renteniveauet i Almindelighed. Stærkt bestemmende for Renten i fast Ejendom vil derfor ogsaa fremtidig og nu være den effektive Rente, som man kan opnaa ved Køb af Kreditforeningsobligationer. Det kan Lovgivningsmagten ikke influere paa.

Jeg vil gerne, inden jeg slutter, bemærke, at jeg er lidt betænkelig ved, at man har indført en Bestemmelse i § 3, hvorefter man fastsætter, at Laan imod Pant i fast Ejendom, bortset fra Førsteprioritetslaan, ikke kan gøres uopsigelige i mere end 5 Aar.

Naar jeg er ked af at faa denne Begrænsning med, saa er det ikke, fordi jeg er ked af Begrænsningen i sig selv, men jeg er ked af at faa dette udtrykkelige fastsat i Loven, idet det er min Erfaring, at det er uhyre sjældent, der for Laantagere fastsættes Uopsigelighed. Det er uhyre sjældent, i alt Fald ude i Provinsen, at man træffer paa det; og jeg maa jo tale ud fra den Erfaring, jeg har fra Provinsen, idet jeg mangler Kendskab til de københavnske Forhold. Naar man imidlertid nu faar denne Bestemmelse ind i Loven, saa ligger der deri ligesom en Opfordring til, at man skal benytte sig af disse fem Aar. Jeg er bange for, at Resultatet bliver, at vi i Fremtiden i alle Obligationer faar Uopsigelighed for Laantagerne i fem Aar, og saa har vi skadet dem i Stedet for at gavne dem. Jeg vilde derfor ønske, at man i hvert Fald nedsatte disse fem Aar til to Aar,

hvis der i det hele taget skal foretages en Ændring i de gældende Regler, da det vil være til Skade for Laantageren, om han bliver bundet, saa at han ikke i givet Tilfælde, hvor Konverteringsmuligheder er til Stede, kan gøre Brug af disse og opnaa en billigere Rente.

En lignende Indvending kunde jeg rette mod Lovens Bestemmelser i § 2 om, at man har Ret til at tage 2 pCt. i Underkurs.

Som jeg før nævnte, kender man overhovedet ikke i min Egn til dette at yde Laan til Underkurs, end ikke til 2 pCt., men jeg er bange for, som der ogsaa er blevet gjort opmærksom paa i en af Erhvervsorganisationernes Skrivelser, at naar man nu faar denne udtrykkelige Bestemmelse ind i Loven, saa vil der ved enhver Laanesag, der fremtidig ordnes, blive regnet med 2 pCt.s Underkurs, og det var jo ikke den Vej, vi skulde ud. Meningen var kun at begrænse Underkursen der, hvor man i Forvejen brugte Underkurs, og ikke at opfordre til at indføre den, hvor den ikke tidligere har været brugt. Jeg vilde derfor have foretrukket, at man ikke havde skrevet noget om disse 2 pCt. i Loven.

Endelig vil jeg bemærke, at helt fjerner man jo ikke den Skavank, der har været en Følge af den nuværende Lovgivning, og som Indenrigsministeren saa stærkt har peget paa, naar en Laantager ønsker at konvertere et Laan, optaget til Underkurs. Denne Skavank er stadig til Stede, dersom Laanet er ydet med den efter dette Forslag tilladte Underkurs, fordi Laanet er gjort uopsigeligt i en længere Aarrække fra Laan-giverens Side. I disse Tilfælde vil Laantageren atter staa over for dette, at det maa-ske ikke kan betale sig for ham at konvertere, fordi han skal indfri til Pari det Laan, han har faaet til Underkurs.

Jeg gaar ud fra, at dette Spørgsmaal har været drøftet indgaaende i Folketingsudvalget, men man er altsaa blevet staaende ved det oprindeligt foreslaaede. Jeg synes, det vilde have været rimeligt, naar man ønsker at naa det udmærkede Maal, som den højtærede Indenrigsminister har sat sig, nemlig at undgaa, at Laantageren ved Konvertering kommer ud for Tab, at man havde fastsat en Regel, hvorefter Indfrielsen, hvor der til Gengæld for langvarig Uopsigelighed er ydet større Kursfradrag, kan finde Sted med et Afslag, hvis Indfrielsen sker før Udløbet af den tilsagte Uopsigelighedsperiode. Et saadant Afslag maatte selvfølgelig fastsættes relativt i Forhold til den Tid, Laanet har bestaaet i Uopsige-